

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการสำรวจบัณฑิตภาควิชาวิทยาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพายัพ หลังการสำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2535 - 2539 ผู้วิจัยได้จัดทำแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อมูลโดยทั่วไป ภาวะการได้งานทำ การศึกษาต่อ ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของบัณฑิต รวมทั้งสอบถามถึงข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของภาควิชาวิทยาศาสตร์จำนวน 507 ฉบับ ผลปรากฏว่า ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาเป็นจำนวน 308 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 60.7 โฉนดรายละเอียดของผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของตารางประกอบคำบรรยาย จะได้นำเสนอตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ปีที่สำเร็จการศึกษา เพศ วุฒิการศึกษาสูงสุด สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามในปัจจุบัน

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะการมีงานทำ

2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับการได้งานทำ

2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับบัณฑิตภาควิชาวิทยาศาสตร์ที่ยังไม่ได้ทำงาน

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อ

ตอนที่ 4 สภาพการทำงาน ปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน โดยแบ่งออกเป็น

4.1 ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานด้านการปฏิบัติงาน

4.2 ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานด้านมนุษยสัมพันธ์ การปรับตัวในการทำงานและการอยู่ร่วมในสังคม

4.3 ประเด็นอื่นๆ เกี่ยวกับการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์กับการทำงาน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละปีที่บัณฑิตสำเร็จการศึกษา

ปีการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
2535	8	2.6
2536	36	11.7
2537	32	10.4
2538	76	24.7
2539	124	40.3
ไม่แสดงความคิดเห็น	32	10.4
รวม	308	100

จากตารางที่ 1 แสดงว่าบัณฑิตที่กรอกแบบสำรวจถึงสภาพการได้งานทำ การศึกษาต่อ สภาพการทำงาน ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน รวมถึงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน ตั้งแต่ปีการศึกษา 2535 - 2539 ส่วนใหญ่เป็นบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปี 2539 คิดเป็นร้อยละ 40.3 และรองลงมาได้แก่บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปี 2538 คิดเป็นร้อยละ 24.7 บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปี 2537 คิดเป็นร้อยละ 10.4 บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปี 2536 คิดเป็นร้อยละ 11.7 และบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปี 2535 คิดเป็นร้อยละ 2.6 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละเพศของบัณฑิต

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	196	63.6
หญิง	112	36.4
รวม	308	100

จากตารางที่ 2 แสดงว่าบัณฑิตที่จบการศึกษาจากภาควิชาวิทยาศาสตร์และกรอกแบบสำรวจส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 63.6 และเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 36.4 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละวุฒิการศึกษาสูงสุดในปัจจุบันของบัณฑิต

วุฒิการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรี	284	92.2
ปริญญาโท	24	7.8
รวม	308	100

จากตารางที่ 3 แสดงว่าบัณฑิตภาควิชาวิทยาศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษาแล้ว ส่วนใหญ่ยังมีความรู้ระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 92.2 และศึกษาต่อในระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 7.8 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตจำแนกตามสถานภาพในปัจจุบัน

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
กำลังศึกษาต่อ	28	9.1
มีงานทำ	232	75.3
ไม่มีงานทำ	32	10.4
อื่นๆ	4	1.3
ไม่แสดงความคิดเห็น	12	3.9
รวม	308	100

จากตารางที่ 4 แสดงว่าสถานภาพของบัณฑิตภาควิชาวิทยาศาสตร์หลังสำเร็จการศึกษาแล้ว ส่วนใหญ่มีงานทำ คิดเป็นร้อยละ 75.3 รองลงมา ยังไม่มีงานทำ คิดเป็นร้อยละ 10.4 กำลังศึกษาต่อ คิดเป็นร้อยละ 9.1 และอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 1.3 ทั้งนี้บัณฑิตที่ไม่ได้ระบุสถานภาพของตนในปัจจุบัน คิดเป็นร้อยละ 3.9 กล่าวได้ว่าบัณฑิตภาควิชาวิทยาศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2535 - 2539 ส่วนใหญ่มีงานทำแล้ว

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะการมีงานทำของบัณฑิต

ข้อมูลเกี่ยวกับการได้งานทำของบัณฑิตภาควิทยาศาสตร์

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตแยกตามปีที่ได้งานทำ

ปีการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
2535	8	3.4
2536	28	12.1
2537	26	11.2
2538	57	24.6
2539	113	48.7
รวม	232	100

จากตารางที่ 5 แสดงว่าจำนวนบัณฑิตที่จบการศึกษาและได้งานทำเมื่อแยกตามปีต่าง ๆ แล้วพบว่า บัณฑิตที่จบการศึกษาในปี 2539 ส่วนใหญ่มีงานทำมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 48.7 รองลงมาคือบัณฑิตที่จบการศึกษาในปี 2538 คิดเป็นร้อยละ 24.6 บัณฑิตที่จบการศึกษาในปี 2536 คิดเป็นร้อยละ 12.1 บัณฑิตที่จบการศึกษาในปี 2537 คิดเป็นร้อยละ 11.2 และบัณฑิตที่จบการศึกษาในปี 2535 คิดเป็นร้อยละ 3.4 ตามลำดับ

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตที่ได้ทำงานตรงกับวิชาเอกที่ศึกษามา

งานตรงกับวิชาเอกที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ตรง	168	72.4
ไม่ตรง	64	27.6
รวม	232	100

จากตารางที่ 6 แสดงว่าบัณฑิตภาควิชาวิทยาศาสตร์หลังจบการศึกษาและได้งานทำแล้ว ส่วนใหญ่ได้งานทำตรงกับวิชาเอกที่ได้ศึกษามา คิดเป็นร้อยละ 72.4 รองลงมาได้งานทำที่ไม่ตรงกับวิชาเอกที่ศึกษามา คิดเป็นร้อยละ 27.6

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละความมั่นคงถาวรในการทำงาน

ความมั่นคงของงาน	จำนวน	ร้อยละ
ถาวร	44	19.0
ชั่วคราว	188	81.0
รวม	232	100

จากตารางที่ 8 แสดงว่าบัณฑิตภาควิชาวิทยาศาสตร์ที่ได้อ่านทำแล้ว ส่วนใหญ่งานที่ทำเป็นลักษณะงานแบบชั่วคราวมากกว่า คิดเป็นร้อยละ 81.0 รองลงมาเป็นการทำงานแบบถาวร คิดเป็นร้อยละ 19.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตแบ่งตามประเภทของหน่วยงาน

ประเภทของหน่วยงาน	จำนวน	ร้อยละ
รัฐบาล (รับราชการ)	20	8.6
เอกชน	136	58.6
ส่วนตัว (ประกอบอาชีพอิสระ)	16	6.9
รัฐวิสาหกิจ	52	22.4
อื่นๆ	8	3.4
รวม	232	100

จากตารางที่ 7 แสดงว่าบัณฑิตภาควิชานิติศาสตร์ หลังสำเร็จการศึกษาและได้งานทำ แล้วส่วนใหญ่ประกอบอาชีพในหน่วยงานภาคเอกชนคิดเป็นร้อยละ 58.6 รองลงมาเป็นรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 22.4 รับราชการ คิดเป็นร้อยละ 8.6 อาชีพส่วนตัว / ประกอบอาชีพอิสระ คิดเป็นร้อยละ 6.9 และอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 3.4 ตามลำดับ

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละลักษณะการได้งานทำ

ลักษณะการได้งานทำ	จำนวน	ร้อยละ
ผ่านการคัดเลือก / สอบบรรจุ	153	65.9
บิดา มารดา หรือญาติฝากให้	21	9.1
สอบแข่งขันได้และมีบุคคลอื่นช่วยเหลือด้วย	17	7.3
มีทุนในการประกอบอาชีพส่วนตัว	21	9.1
อื่นๆ	20	8.6
รวม	232	100

จากตารางที่ 9 แสดงว่าบัณฑิตภาควิชาวิทยาศาสตร์ หลังสำเร็จการศึกษาและได้งานทำแล้ว ส่วนใหญ่ผ่านการคัดเลือกและสอบบรรจุได้ คิดเป็นร้อยละ 65.9 รองลงมาเป็นบิดา / มารดา หรือญาติฝากงานให้ และมีทุนในการประกอบอาชีพส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 9.1 เท่ากัน อื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 8.6 และสามารถสอบแข่งขันได้และมีบุคคลอื่นช่วยเหลือด้วย คิดเป็นร้อยละ 7.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละระยะเวลาในการหางานครั้งแรก

ระยะเวลาในการหางานครั้งแรก	จำนวน	ร้อยละ
ได้งานทำทันทีที่จบการศึกษา	104	44.8
1 - 6 เดือน	100	43.1
6 เดือน - 1 ปี	20	8.6
1 ปี - 2 ปี	8	3.4
รวม	232	100

จากตารางที่ 10 แสดงว่าบัณฑิตภาควิชาวิทยาศาสตร์ หลังจากสำเร็จการศึกษาแล้วส่วนใหญ่ได้งานทำทันทีที่จบการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 44.8 รองลงมาใช้เวลาในการหางานทำตั้งแต่ 1 - 6 เดือน คิดเป็นร้อยละ 43.1 ใช้เวลามากกว่า 6 เดือน - 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 8.6 และมากกว่า 1 ปี - 2 ปี คิดเป็นร้อยละ 3.4 ตามลำดับ

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตจำแนกตามสาเหตุการใช้เวลาในการหางานทำครั้งแรกมากกว่า 1 ปีขึ้นไป

สาเหตุการหางานทำครั้งแรกมากกว่า 1 ปี	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีตำแหน่งสำหรับผู้จบการศึกษาด้านนี้	0	0
ได้รับการปฏิเสธงานเพราะความรู้ความสามารถไม่พอเพียง	4	50.0
สอบแข่งขันไม่ได้	0	0
เลือกงานที่ตรงกับความสนใจไม่ได้	4	50.0
รวม	8	100

จากตารางที่ 11 แสดงว่าจากจำนวนบัณฑิตภาควิชาวิทยาศาสตร์ที่ได้อ่านทำแล้วและใช้ระยะเวลาในการหางานทำครั้งแรกมากกว่า 1 ปีขึ้นไปนั้น มีจำนวนทั้งสิ้น 8 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.4 ซึ่งในจำนวนนี้ส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากได้รับการปฏิเสธงาน เพราะความรู้ความสามารถไม่เพียงพอ และเลือกงานที่ตรงกับความสนใจไม่ได้ คิดเป็นร้อยละ 50.0 เป็นจำนวนเท่ากัน

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละการเปลี่ยนงาน

การเปลี่ยนงาน	จำนวน	ร้อยละ
เคยเปลี่ยนงาน	134	57.8
ไม่เคยเปลี่ยนงาน	98	42.2
รวม	232	100

จากตารางที่ 12 แสดงว่าบัณฑิตที่ได้นางานทำแล้ว ส่วนใหญ่เคยเปลี่ยนงาน คิดเป็นร้อยละ 57.8 รองลงมาคือ ไม่เคยเปลี่ยนงาน คิดเป็นร้อยละ 42.2

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตจำแนกตามจำนวนครั้งในการเปลี่ยนงานตั้งแต่สำเร็จการศึกษา

จำนวนครั้งในการเปลี่ยนงาน	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคยเปลี่ยนงานเลย	98	42.2
1 ครั้ง	30	12.9
2 ครั้ง	34	14.7
มากกว่า 2 ครั้ง	70	30.2
อื่นๆ	0	0
รวม	232	100

จากตารางที่ 13 แสดงว่าบัณฑิตภาคศึกษานิเทศศาสตร์ หลังสำเร็จการศึกษาและได้งานทำแล้ว ส่วนใหญ่จะไม่มีการเปลี่ยนงาน คิดเป็นร้อยละ 42.2 รองลงมามีการเปลี่ยนงานมากกว่า 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 30.2 มีการเปลี่ยนงาน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 14.7 และมีการเปลี่ยนงาน 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 12.9 ตามลำดับ

ตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตที่จำแนกตามสาเหตุของการเปลี่ยนงาน

สาเหตุของการเปลี่ยนงาน	การเลือก		การไม่เลือก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
งานไม่ตรงกับความรู้ความสามารถ	24	17.9	110	82.1
เงินเดือนน้อย	52	38.8	82	61.2
ลักษณะงานซ้ำซากจำเจ	12	9.0	122	91.0
ไม่พอใจผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง	16	11.9	118	88.1
ได้รับแรงกดดันสภาพแวดล้อม ในสถานที่ทำงาน	20	14.9	114	85.1
อื่นๆ	44	32.8	90	67.2

จากตารางที่ 14 แสดงว่าบัณฑิตภาควิชาชีพศาสตร์ที่ได้อ่านทำแล้วและมีการเปลี่ยนงานมีจำนวนทั้งหมด 134 คน คิดเป็นร้อยละ 57.8 ในจำนวนนี้ส่วนใหญ่มีสาเหตุของการเปลี่ยนงาน เนื่องจากเงินเดือนน้อยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.8 รองลงมาเหตุผลอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 32.8 งานไม่ตรงกับความรู้ความสามารถ คิดเป็นร้อยละ 17.9 ได้รับแรงกดดันจากสภาพแวดล้อมในสถานที่ทำงาน คิดเป็นร้อยละ 14.9 ไม่พอใจผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง คิดเป็นร้อยละ 11.9 ลักษณะงานซ้ำซากจำเจ คิดเป็นร้อยละ 9.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตจำแนกตามความรู้สึกต่องานที่ทำในปัจจุบัน

ความรู้สึกต่องานที่ทำ	จำนวน	ร้อยละ
พอใจมาก	60	25.9
พอใจ	148	63.8
ไม่ค่อยพอใจ	24	10.3
รวม	232	100

จากตารางที่ 15 แสดงว่าบัณฑิตภาควิชาวิทยาศาสตร์ ส่วนใหญ่มีความพอใจในงานที่ทำ คิดเป็นร้อยละ 63.8 เพราะงานที่ทำตรงกับที่ได้ศึกษาเรียนรู้มา มีความท้าทายทำให้ได้ใช้ความรู้ความสามารถเต็มที่ รายได้ดี มีความเป็นอิสระ และมีเพื่อนร่วมงานที่ดี รองลงมามีความพอใจมาก คิดเป็นร้อยละ 25.9 ไม่ค่อยพอใจ คิดเป็นร้อยละ 10.3 ตามลำดับ

2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับบัณฑิตภาควิชาวิทยาศาสตร์ที่ยังไม่ได้ทำงาน

ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตจำแนกตามสาเหตุที่ยังไม่ทำงาน

สาเหตุที่ยังไม่ทำงาน	การเลือก		การไม่เลือก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ยังหางานทำไม่ได้	12	37.5	20	62.5
ยังไม่ประสงค์ที่จะทำงาน	4	12.5	28	87.5
ต้องการเลือกงานที่ตรงกับความรู้ความสามารถและความถนัดเท่านั้น	0	0	32	100
กำลังรอฟังคำตอบจากองค์กรที่สมัครไว้	12	37.5	20	62.5
ยังไม่พอใจเงินเดือนที่องค์กรจ่าย	0	0	32	100
ต้องการ / กำลังเรียนต่อ	8	25.0	24	75.0

จากตารางที่ 16 แสดงว่าบัณฑิตภาควิชาวิทยาศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษาแล้ว และยังไม่ได้ทำงานส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากยังหางานทำไม่ได้และกำลังรอฟังคำตอบจากองค์กรที่สมัครไว้ คิดเป็นร้อยละ 37.5 รองลงมาคือต้องการ / กำลังเรียนต่อ คิดเป็นร้อยละ 25.0 ยังไม่ประสงค์ที่จะทำงาน คิดเป็นร้อยละ 12.5 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับศึกษาต่อของบัณฑิตภาควิชานิเทศศาสตร์

ตารางที่ 17 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตจำแนกตามโอกาสในการศึกษาต่อ

โอกาสในการศึกษาต่อ	จำนวน	ร้อยละ
ศึกษาต่อทันทีที่สำเร็จการศึกษา	4	14.3
ต้องการทำงานเพื่อหาประสบการณ์ก่อน	24	85.7
รวม	28	100

จากตารางที่ 17 แสดงว่าบัณฑิตภาควิชานิเทศศาสตร์ หลังจากจบการศึกษาและ พบว่า ส่วนใหญ่ต้องการทำงานเพื่อหาประสบการณ์ก่อน คิดเป็นร้อยละ 85.7 สำหรับผู้ที่มีโอกาสศึกษาต่อในระดับปริญญาโทนั้น ส่วนหนึ่งเลือกศึกษาต่อทันทีที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 14.3

ตารางที่ 18 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตจำแนกตามสาเหตุที่ศึกษาต่อ

สาเหตุ	การเลือก		การไม่เลือก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต้องการความก้าวหน้าในด้านการศึกษา	28	100	0	0.0
ความรู้ในระดับปริญญาตรีไม่พอเพียงในการประกอบอาชีพได้	24	85.7	4	14.3
เงินเดือนตามวุฒิน้อยเกินไป	12	42.9	16	57.1
ยังหางานทำไม่ได้	4	14.3	24	85.7

จากตารางที่ 18 แสดงว่าบัณฑิตภาคศึกษานิเทศศาสตร์ส่วนใหญ่ที่มีโอกาสในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทต้องการความก้าวหน้าในด้านการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 100 ส่วนหนึ่งคิดว่าความรู้ในระดับปริญญาตรีไม่พอเพียงในการประกอบอาชีพได้ คิดเป็นร้อยละ 85.7 เงินเดือนตามวุฒิน้อยเกินไป คิดเป็นร้อยละ 42.9 และยังหางานทำไม่ได้ คิดเป็นร้อยละ 14.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 19 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตจำแนกตามวิธีในการเข้าศึกษาต่อ

วิธีการในการเข้าศึกษาต่อ	จำนวน	ร้อยละ
สอบเข้าศึกษาต่อด้วยตนเอง	17	60.7
หน่วยงานส่งไปเรียน	0	0
เข้าเรียนได้โดยไม่ต้องสอบ	9	32.1
อื่นๆ	2	7.1
รวม	28	100

จากตารางที่ 19 แสดงว่าบัณฑิตภาคศึกษานิเทศศาสตร์ที่มีโอกาสในการศึกษาต่อส่วนใหญ่ และสามารถสอบเข้าศึกษาต่อได้เอง คิดเป็นร้อยละ 60.7 รองลงมาคือ สามารถเข้าเรียนได้โดยไม่ต้องสอบ คิดเป็นร้อยละ 32.1 และอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 7.1 ตามลำดับ

ตารางที่ 20 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตจำแนกตามการมีอุปสรรคในการศึกษาต่อ

การมีอุปสรรคในการศึกษาต่อ	จำนวน	ร้อยละ
มีอุปสรรค	6	21.4
ไม่มีอุปสรรค	22	78.6
รวม	28	100

จากตารางที่ 20 แสดงว่าบัณฑิตภาคศึกษานิเทศศาสตร์ที่จบการศึกษาและมีโอกาสในการศึกษาต่อส่วนใหญ่ไม่มีอุปสรรคในการศึกษาต่อ คิดเป็นร้อยละ 78.6 รองลงมาเป็นบัณฑิตที่มีอุปสรรคในการศึกษาต่อ คิดเป็นร้อยละ 21.4 ตามลำดับ

ตารางที่ 21 จำนวนและร้อยละของบัณฑิตจำแนกตามประเภทของอุปสรรคในการศึกษาต่อ

อุปสรรคในการศึกษาต่อ	การเลือก		การไม่เลือก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ความรู้วิชาสามัญที่ได้ศึกษาระดับปริญญาตรี น้อยเกินไป	4	66.7	2	33.3
ความรู้จากภาคทฤษฎีที่ได้ศึกษาระดับปริญญา ตรีน้อยเกินไป	5	83.3	1	16.7
ความรู้จากภาคปฏิบัติที่ได้ศึกษาระดับปริญญา ตรีน้อยเกินไป	2	33.3	4	66.7
สุขภาพไม่ดี	1	16.7	5	83.3
ความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาลำดั้มยไม่เหมาะกับ งาน	0	0	0	0.0
อื่นๆ	3	50.0	3	50.0

จากตารางที่ 21 แสดงว่าบัณฑิตภาควิชานิติศาสตร์ที่มีโอกาสในการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทและมีอุปสรรคในการศึกษาต่อส่วนใหญ่มีสาเหตุจากความรู้จากภาคทฤษฎีที่ได้ศึกษาในระดับปริญญาตรีน้อยเกินไป คิดเป็นร้อยละ 83.3 ความรู้วิชาสามัญที่บัณฑิตได้ศึกษาระดับปริญญาตรีน้อยเกินไป คิดเป็นร้อยละ 66.7 อุปสรรคอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 50.0 ความรู้จากภาคปฏิบัติที่ได้ศึกษาระดับปริญญาตรีน้อยเกินไป คิดเป็นร้อยละ 33.3 สุขภาพไม่ดี คิดเป็นร้อยละ 16.7 ตามลำดับ

ตอนที่ 4 สภาพการทำงาน ปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน

ผู้วิจัยได้แบ่งสภาพการทำงาน ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้คือ

1. ด้านการปฏิบัติงาน
2. ด้านมนุษยสัมพันธ์ การปรับตัวในการทำงาน และการอยู่ร่วมในสังคม
3. ประเด็นอื่น ๆ เกี่ยวกับการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน

ตารางที่ 22 ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของบัณฑิตเกี่ยวกับปัญหาด้านการปฏิบัติงาน

ด้านการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	การแปลผล
ท่านมีทักษะในการใช้อุปกรณ์ต่างๆ ทางด้านการสื่อสารภายในองค์กรท่านอย่างดี	3.64	มาก
ท่านมีความรู้ทางทฤษฎีและทักษะในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี	3.48	ปานกลาง
ท่านได้รับมอบหมายให้ทำงานในหน้าที่ที่ไม่ตรงกับที่ได้ศึกษามา	3.13	ปานกลาง
ท่านสามารถประยุกต์วิชาการต่างๆ ที่ได้ศึกษามาใช้ในชีวิตประจำวันและพัฒนาสังคมให้ดียิ่งขึ้น	3.57	มาก
ปริมาณงานที่อยู่ในหน้าที่ความรับผิดชอบและที่ได้รับมอบหมายมีมากเกินไป	3.32	ปานกลาง
โอกาสที่จะก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน	3.34	ปานกลาง
มีความเสมอภาคและความยุติธรรมภายในองค์กรท่าน	3.23	ปานกลาง
ท่านมีความมั่นใจในการทำงานของตนเอง	3.94	มาก
ประสิทธิภาพการทำงานของตนเองมีมาก	3.78	มาก
เวลาในการปฏิบัติงานมีมากเกินไป	3.10	ปานกลาง

จากตารางที่ 22 แสดงว่าบัณฑิตมีทักษะในการใช้อุปกรณ์ต่างๆ ทางด้านการสื่อสารภายในองค์กรและสามารถประยุกต์วิชาการต่างๆ ที่ได้ศึกษามาใช้ในชีวิตประจำวันและพัฒนาสังคมให้ดียิ่งขึ้น อีกทั้งยังมีความมั่นใจในการทำงานของตนเองและเห็นว่าประสิทธิภาพการทำงานของตนเองมีมาก

ในระดับมาก ส่วนความรู้ทางทฤษฎีและทักษะในการปฏิบัติงาน บัณฑิตเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง การที่ได้รับมอบหมายให้ทำงานในหน้าที่ที่ไม่ต้องตรงกับที่ได้ศึกษามาแล้วปริมาณงานที่อยู่ในหน้าที่ความรับผิดชอบมีมากเกินไป เวลาในการปฏิบัติงานมีมากเกินไป บัณฑิตเห็นว่ามีความรู้ปัญหาด้านนี้ในระดับปานกลาง ทางด้านโอกาสที่จะก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานนั้น บัณฑิตแสดงความเห็นในระดับปานกลาง เช่นกัน

ตารางที่ 23 ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของบัณฑิตด้านมนุษยสัมพันธ์ การปรับตัวในการทำงาน และการอยู่ร่วมในสังคม

ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานด้านมนุษยสัมพันธ์ การปรับตัว และการอยู่ร่วมในสังคม	$\bar{X}$	การแปลผล
ท่านสามารถปรับตัวให้เข้ากับการทำงานได้เป็นอย่างดี	3.29	มาก
ท่านมีความเข้าใจในปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น ภายในองค์กรเป็นอย่างดี	3.79	มาก
ท่านสามารถให้คำแนะนำผู้อื่นได้เมื่อเกิดปัญหาเกี่ยวกับการทำงาน	3.45	ปานกลาง
ท่านมีความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนร่วมงาน	4.19	มาก
ท่านมีความสัมพันธ์อันดีและเคารพผู้บังคับบัญชา / หัวหน้าหน่วยงาน	3.91	มาก
ท่านมีปัญหาต่อการทำงานกลุ่มร่วมกับผู้อื่น	1.87	น้อย
ท่านได้รับความไว้วางใจจากเพื่อนร่วมงานเป็นอย่างดี	4.00	มาก
ท่านได้รับความไว้วางใจจากผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้าหน่วยงานเป็นอย่างดี	3.94	มาก
ท่านมีความสบายใจและมีความสุขในการทำงานภายในองค์กรของท่าน	3.57	มาก

จากตารางที่ 23 แสดงว่า บัณฑิตสามารถปรับตัวให้เข้ากับการทำงานได้เป็นอย่างดี มีความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนร่วมงาน และเคารพผู้บังคับบัญชา / หัวหน้าหน่วยงาน และได้รับความไว้วางใจจากเพื่อนร่วมงานและจากหัวหน้าหน่วยงานเป็นอย่างดี ซึ่งทั้งหมดวัดได้จากที่บัณฑิตแสดง

ความคิดเห็นในระดับมาก ทำให้บัณฑิตมีความสบายใจและมีความสุขในการทำงานภายในองค์กร ระดับมากเช่นกัน เมื่อเกิดปัญหาเกี่ยวกับการทำงาน บัณฑิตสามารถให้คำแนะนำผู้อื่นได้ในระดับ ปานกลาง ส่วนทางด้านปัญหาในการทำงานกลุ่มร่วมกับผู้อื่นนั้น บัณฑิตส่วนใหญ่มีปัญหาในระดับ น้อย

ตารางที่ 24 ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของบัณฑิตเกี่ยวกับการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน

ด้านการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน	X	การแปลผล
ท่านสามารถใช้ความรู้ที่ได้ศึกษามาใช้ประโยชน์ได้ดีกับ การทำงาน	3.65	มาก
ท่านสามารถปรับเนื้อหาวิชาที่ได้ศึกษามาแล้วให้เข้ากับ การทำงานได้	3.61	มาก
เนื้อหาวิชาที่ได้ศึกษามามีความสอดคล้องกับการทำงาน เป็นอย่างดี	3.23	ปานกลาง
การทำงานไม่ตรงกับเนื้อหาวิชาเอกบังคับและเอก เลือกที่ได้ศึกษามา	3.17	ปานกลาง

จากตารางที่ 24 แสดงว่าการทำงานของบัณฑิต ด้านการนำเนื้อหาวิชาที่ได้เรียนรู้ไปปรับใช้ ในการทำงานนั้น บัณฑิตส่วนใหญ่เห็นว่า สามารถใช้ความรู้ที่ได้ศึกษามาใช้ประโยชน์ได้ดีกับการ ทำงานและสามารถปรับเนื้อหาวิชาที่ได้ศึกษามาแล้วให้เข้ากับการทำงานได้ ในระดับมากส่วนในด้าน เนื้อหาวิชาที่ได้ศึกษามามีความสอดคล้องกับการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง และบัณฑิตมีปัญหา ในการทำงานที่ไม่ตรงกับเนื้อหาวิชาเอกบังคับและเอกเลือกที่ได้ศึกษามาในระดับปานกลาง เช่น กัน

ข้อเสนอแนะของบัณฑิตเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

บัณฑิตได้เสนอแนะเมื่อรวบรวมแล้วมีประเด็นที่จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน แยกเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

1. การเรียนการสอนควรมีการเน้นหนักการปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี
2. ควรให้ผู้เรียนมีโอกาสเลือกเรียนในรายวิชาเอกเลือกที่ตนสนใจ มากกว่าบังคับให้เลือกเรียนในวิชาที่เปิดสอนเท่านั้น
3. ควรแบ่งแยกหลักสูตรออกเป็นภาควิชาต่าง ๆ เพื่อการเรียนเฉพาะทางอย่างลึกซึ้ง
4. ควรเพิ่มอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนให้เพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา และเครื่องมือควรมีความทันสมัย
5. เปิดโอกาสให้ทุกคนได้รับประสบการณ์จากการฝึกงานยังองค์กรสื่อมวลชนต่าง ๆ และควรมีการศึกษาสูงงานเพื่อเพิ่มพูนความรู้มากยิ่งขึ้น
6. ควรส่งเสริมให้นักศึกษาทำกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้มาก
7. การรับอาจารย์ผู้สอนควรจบทางด้านนิเทศศาสตร์โดยตรงและมีประสบการณ์มาก
8. ควรส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้ทางภาษาอังกฤษและทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ โดยเฉพาะโปรแกรมที่เป็นประโยชน์ต่อการประกอบวิชาชีพ
